

Sygn. akt I ACa 5/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Popek
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski (spr.)
Protokolant	sekr.sądowy Magdalena Szymaniak

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa R. (...)(...) z siedzibą w F. (Dania)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w L.

o uchylenie uchwał

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt IX GC 208/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej

w L. na rzecz powoda R. (...)(...) z siedzibą w F.

(Dania) kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt I ACa 5/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8.10.2013r., Sąd Okręgowy w Lublinie uchylił uchwały Nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w L. z dnia 26.03.2012r.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że powód jest akcjonariuszem pozwanej spółki mającym 3 339 akcji imiennych. Powód dysponuje na Zgromadzeniu Akcjonariuszy 3 339 głosami, co stanowi 24,2% głosów. Większościowym akcjonariuszem spółki jest M. (...) mająca 6 997 akcji, dających 50,7% głosów na Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcjonariuszem mającym jedną akcję jest M. T.. Bezspornym jest, że powód od lat jest w konflikcie z większościowym akcjonariuszem pozwanej spółki (...). Jego efektem są toczące się lub zakończone przez tutejszym Sądem sprawy pomiędzy R. (...)/ S a (...). Konflikt dotyczył między innymi wyborów członków Rady Nadzorczej. W listopadzie 2009 r. powód zażądał zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz przeprowadzenia wyboru członków

Rady Nadzorczej w drodze głosowania osobnymi grupami. Zarząd pozwanej spółki zignorował żądanie powoda (ponowione w piśmie z dnia 9 grudnia 2008 r.), zwołał Walne Zgromadzenie dopiero w wyniku złożenia przez powoda wniosku do sądu rejestrowego o upoważnienie powoda do zwołania Walnego Zgromadzenia. Pozwany zwołał Walne Zgromadzenie, po czym zmienił jego termin tak, że odbyło się ono dopiero w dniu 25 maja 2009 r. Walne Zgromadzenie dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej. Nie doszło jednak na nim do wyboru członków Rady Nadzorczej oddzielnymi grupami. Uchwały Walnego Zgromadzenia podjęte w tym dniu były przedmiotem powództwa wniesionego przez R. (...) (...)wniesionego do tutejszego Sądu i prowadzonego pod sygnaturą akt IX GC 240/09. W sprawie tej w dniu 29 września 2009 r. zapadł wyrok. Rozpoznając apelację od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Lublinie zmienił wyrok, w ten sposób, że stwierdził nieważność uchwał nr (...)oraz (...) w przedmiocie zmian w składzie Rady Nadzorczej. Sąd oddalił apelację w pozostałym zakresie, także w zakresie stwierdzenia przez tutejszy Sąd nieważności uchwały nr (...)

w przedmiocie zniesienia z porządku obrad punktu dotyczącego wyboru członków Rady oddzielnymi grupami. Także na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu w dniu 2 stycznia 2011 r. dokonano zmian w składzie Rady Nadzorczej z pominięciem wniosków powoda o wybór w drodze głosowania oddzielnymi grupami. Uchwały dotyczące zmian w składzie Rady Nadzorczej zostały zaskarżone, a postępowanie sądowe toczy się przed tutejszym Sądem pod sygnaturą akt. IX GC 151/11.

Ostatecznie wybór członków Rady Nadzorczej poprzez głosowanie oddzielnymi grupami został przeprowadzony w dniu 28 października 2011r. Utworzono dwie grupy akcjonariuszy. Pierwszą grupę (dysponująca 6 687 głosami) utworzoną w celu wyboru trzech członków Rady Nadzorczej stanowili akcjonariusze: R. (...) (...) Browary (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz M. Y.. Drugą grupę powołaną w celu wyboru trzech członków Rady stanowiła M. (...) dysponująca 6 997. głosami. Grupa pierwsza wybrała do Rady R. E., T. K. oraz M. S.. Grupa akcjonariuszy delegowała równocześnie R. E. do stałego, indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych. Przez drugą grupę akcjonariuszy do Rady powołani zostali W. R., J. van K. oraz B. O.Grupa ta delegowała równocześnie do stałego, indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych W. R.. Walne Zgromadzenie głosem M. T., dysponującego jedną akcją, będącego jednocześnie pełnomocnikiem pozwanej spółki oraz akcjonariusza M. (...) powołało do Rady Nadzorczej P. D.. Pełnomocnictwo udzielone przez pozwaną spółkę obejmuje umocowanie do reprezentowania spółki przed sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym i Trybunałem Konstytucyjnym, w tym do wnoszenia kasacji oraz skargi konstytucyjnej; innymi organami państwowymi i samorządowymi oraz sądami polubownymi, włączając postępowania przed sądami rejestrowymi we wszystkich sprawach dotyczących spółki i składania w imieniu spółki wniosków, oświadczeń i innych dokumentów dotyczących tych postępowań; do odbierania w imieniu spółki wszelkich dokumentów, pism i decyzji, a nadto reprezentowania spółki przed wszelkimi organami podatkowymi, włączając w to sporządzanie, podpisywanie i składanie wszelkim właściwym organom podatkowym deklaracji, oświadczeń i dokumentów. Z faktu udzielenia przez pozwaną spółkę tak szerokiego pełnomocnictwa oraz wypłacanie związanego z wykonywaniem czynności pełnomocnika wynagrodzenia wynika, że akcjonariusz ten reprezentuje interesy pozwanego nie tylko jako pełnomocnik, ale również jako akcjonariusz. To samo dotyczy pełnomocnictwa udzielonego przez akcjonariusza M. (...) Potwierdza to także okoliczność, że akcjonariusz ten powołał M. T. na przewodniczącego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w dniu 26 marca 2012r. Zasadne jest też w związku z tym stwierdzenie, że zbieżne są w rozpoznawanej sprawie interesy akcjonariusza M. (...) i pozwanej spółki, skoro nie było konfliktu interesów w przyjęciu przez M. T. pełnomocnictw od obu podmiotów.

Po wyborze Rada Nadzorcza przez kilka miesięcy nie podejmowała żadnych czynności, mimo starań i żądań T. K., co narusza (...) regulaminu Rady Nadzorczej. Powołane postanowienie wymaga by Rada zbierała się na posiedzeniach co najmniej raz na 3 miesiące. Dopiero dniu 19 marca 2012 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej powołanej na Walnym Zgromadzeniu w dniu 28 października 2011 r. Nastąpiło to po wystosowaniu przez T. K. do pozwanej spółki pism z dnia 13 i 29 lutego 2012 r. z mających na celu zainicjowanie posiedzenia Rady Nadzorczej Pierwszym pismem w sprawie zwołania posiedzenia Rady Nadzorczej, jakie otrzymał T. K. było pismo podpisane przez prokurenta T. G. z dnia 8 marca 2012 r.

W głosowaniu wybrano przewodniczącego Rady w osobie J. V. K., wiceprzewodniczącego W. R. oraz sekretarza P. D.. Wybór W. R. oraz P. D. nastąpił głosami tych członków Rady, którzy zostali wybrani przez akcjonariusza

większościowego. Wybór przewodniczącego został dokonany jednogłośnie. Takie panują zwyczaje, by radzie przewodniczyła osoba wybrana przez akcjonariusza większościowego. Członkowie Rady wybrani przez akcjonariuszy grupy pierwszej (R. (...)(...) Browary (...)) nie zostali wybrani do prezydium Rady (protokół posiedzenia Rady Nadzorczej, zeznania świadków M. S. i T. K.). Przedmiotem obrad Rady było także zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2010. Członkom Rady Nadzorczej nie udostępniono przed posiedzeniem rady dokumentacji finansowej spółki za rok 2010. W trakcie posiedzenia udostępniono członkom Rady niepełną dokumentację finansową w jednym egzemplarzu. T. K. zgłosił, iż nie otrzymał sprawozdania finansowego za rok 2010, wniósł o zdjęcie z porządku obrad tego punktu oraz doręczenie członkom Rady dokumentacji przed jej kolejnym posiedzeniem. Wnioski te nie zostały uwzględnione. Członkowie Rady M. S. i T. K. wstrzymali się od głosowania w przedmiocie zaopiniowania sprawozdania finansowego spółki za rok 2010. Uchwała w tym przedmiocie została podjęta przez pozostałych obecnych na posiedzeniu czterech członków Rady. Kolejne posiedzenie Rady Nadzorczej miało miejsce w dniu 25 czerwca 2012 r. (...), aż do dnia 4 września 2012 r. (termin rozprawy, na którym Sąd przesłuchał świadków) nie zebrała się więcej.

M. (...)pismem z dnia 6 marca 2012 r. zwołała Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 26 marca 2012 r. Pismo to przeznaczone dla powodowego akcjonariusza wysłane zostało na adres siedziby powoda tj. R. (...) (...) F. (...)DK (...) F.. Porządek obrad przewidywał podjęcie uchwał w sprawie wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej.

W dniu 26 marca 2012 r. przed notariuszem A. T.

– prowadzącym kancelarię przy ul. (...) w L. - odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej spółki. Zgromadzenie zwołane zostało przez większościowego akcjonariusza M. (...)Do pełnienia funkcji przewodniczącego WZ wyznaczony został pełnomocnik M. (...) M. T.. Przedstawiciel R. U. oświadczył, że jego zdaniem Zgromadzenie zostało zwołane wadliwie tj. z naruszeniem między innymi art. 402 §3 k.s.h. oraz art. 341 § 1 k.s.h. w związku z wysłaniem powiadomień na niewłaściwy adres akcjonariusza i złożył, jako załącznik do protokołu, pisemne oświadczenie. Po przedstawieniu projektów uchwał przez przewodniczącego przedstawiciel akcjonariusza R. U. oświadczył, że projekty te są bulwersujące, są wyrazem drenażu spółki przez osoby powiązane z akcjonariuszem większościowym M. (...) a także wyrazem dyskryminacji akcjonariuszy mniejszościowych. Przedstawił też dwa projekty uchwał w przedmiocie ustalenia wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej. Jak stwierdził, nie zawierają one bulwersującej rozbieżności pomiędzy wynagrodzeniami trzech „funkcyjnych” członków Rady Nadzorczej powołanych przez M. (...) a wynagrodzeniami pozostałych członków Rady.Przewodniczący Walnego Zgromadzenia oświadczył, że jego zdaniem wysokość wynagrodzenia zaproponowanego dla członków Rady Nadzorczej w przedstawionych przez niego projektach uchwał odpowiada kwalifikacjom i kompetencjom członków Rady oraz stanowić ma właściwą motywację dla jak najlepszego pełnienia funkcji, a sytuacja finansowa spółki pozwala na przyznanie im wynagrodzenia w proponowanej wysokości. Pod głosowanie poddano projekty uchwał przedstawione przez przewodniczącego.

Walne Zgromadzenie podjęło następujące uchwały:

1. uchwałę nr (...) sprawie przyznania i ustalenia wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej o treści:

(...)Na podstawie art. 392 § 1 k.s.h. oraz (...)statutu spółki Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia przyznać członkom Rady Nadzorczej wynagrodzenie wypłacane przez spółkę na okres trwania kadencji, począwszy od kwietnia 2012 roku, w poniższej wysokości:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 25 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej – 15 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Sekretarza Rady Nadzorczej – 10 000 zł brutto miesięcznie,
- dla pozostałych członków Rady Nadzorczej – 1 000 zł brutto miesięcznie,

(...) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej będzie finansowane z przychodów z operacyjnej działalności spółki i będzie wypłacane do 25 dnia każdego miesiąca.

2. uchwałę nr (...) w sprawie przyznania i ustalenia wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej o treści:

(...) Na podstawie art. 392 § 1 k.s.h. oraz (...) statutu spółki Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia przyznać członkom Rady Nadzorczej wynagrodzenie wypłacane przez spółkę za okres pełnienia funkcji od dnia 28 października 2011 roku do dnia 31 marca 2012 roku, w poniższej wysokości:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 125 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej – 75 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Sekretarza Rady Nadzorczej – 50 000 zł brutto miesięcznie,
- dla pozostałych członków Rady Nadzorczej – 5 000 zł brutto miesięcznie,

(...). Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej będzie finansowane z przychodów z operacyjnej działalności spółki i będzie wypłacone do dnia 5 kwietnia 2012 roku.

3. uchwałę nr (...) w sprawie przyznania i ustalenia wysokości dodatkowego wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej delegowanych do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych o treści:

(...) Na podstawie art. 390 § 3 k.s.h. oraz (...) statutu spółki Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia przyznać członkom Rady Nadzorczej delegowanym do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych wynagrodzenie wypłacane przez spółkę na okres trwania kadencji począwszy od października 2011 roku w wysokości 100 zł brutto miesięcznie,

(...) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej będzie finansowane z przychodów z operacyjnej działalności spółki i będzie wypłacane do 25 dnia każdego miesiąca.

Głosowanie nad uchwałami było tajne. Osobno głosowano nad każdą z uchwał. W głosowaniu nad wszystkimi uchwałami wzięło udział 13 685 głosów, co stanowi 99,167% kapitału zakładowego. Wszystkie głosy były ważne. Za każdą z uchwał oddano 6 998 głosów „za”. (...) było 6 687 głosów. Głosów „wstrzymujących się” nie było.

Po powzięciu każdej z uchwał przedstawiciele R. (...) (...) oświadczył, że głosował przeciw uchwale i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Przeciwno każdej z uchwał głosowali też przedstawiciele akcjonariuszy Browary (...) oraz M. Y.. Również zażądali zaprotokołowania sprzeciwów.

Pełnomocnik powoda miał problemy z uzyskaniem od pozwanego poświadczonych przez zarząd spółki P. odpisów uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie w dniu 26 marca 2012 r. Pierwsze pismo pełnomocnika powoda w tej sprawie nosi datę 30 marca 2012r.

W odpowiedzi na pismo pozwana spółka w piśmie z dnia 12 kwietnia 2012 r. oświadczyła, że nie dysponuje jeszcze aktem notarialnym, wobec czego nie może wydać odpisów uchwał. Wobec ustalenia przez pełnomocnika powoda, że notariusz A. T. wydał pozwanemu odpisy protokołu już w kilka dni po odbyciu Walnego Zgromadzenia, pełnomocnik powoda ponowił żądanie wydania odpisów uchwał. Pozwany w piśmie z dnia 16 kwietnia 2012 r. przyznał po sprawdzeniu, że dysponuje odpisami protokołu jednakże, nie może wydać odpisów uchwał wobec niemożności odbycia przez zarząd posiedzenia celem sporządzenia stosownych odpisów. Uzasadnił to wyjazdem służbowym D. M.. Pełnomocnik zaproponował wydanie kopii uchwał. Pełnomocnik powoda wyraził zgodę na takie rozwiązanie w piśmie z dnia 18 kwietnia 2012 r., przesłanym listem poleconym w tym samym dniu oraz dodatkowo faxem na numer (...). Pełnomocnik prosił o przesłanie kopii protokołu pocztą elektroniczną. Pomimo otrzymania przez pełnomocnika pozwanego jeszcze w dniu 18 kwietnia 2012 r. zgody i równoczesnego żądania wysłania kopii protokołu drogą elektroniczną, to jeszcze w dniu 25 kwietnia 2012 r. kopii uchwał nie otrzymał i po raz kolejny na piśmie

zwracał się o ich wydanie. Kopii protokołów nie wydano też umocowanemu do jego odbioru przez powoda aplikantowi radcowskiemu P. M., który stawił się w siedzibie pozwanego w dniu 25 kwietnia 2012 r.

Nie jest kwestionowane wyliczenie pełnomocnika powoda zawarte w pozwie, że roczne wynagrodzenie czterech członków Rady Nadzorczej wybranych przez M.(...)i M. T. wynosi 613 200 zł. Ze sprawozdania finansowego pozwanej spółki za rok 2010 wynika, że zysk spółki wyniósł w tamtym okresie 6 722 393,33 zł, a spółka na rachunkach bankowych oraz w kasie dysponowała kwotą 508 390,11 zł. A zatem wynagrodzenie to stanowi 9,12% zysku spółki za rok obrotowy 2010 oraz 121% środków pieniężnych jakimi dysponowała spółka. W pozwie pełnomocnik powoda odwołał się do porównania w tym zakresie do działającej w tej branży Grupy (...) S.A., w której w 2010 r. łączne roczne wynagrodzenie członków rady nadzorczej wyniosło 0,26% zysku netto tej spółki.

W roku obrotowym 2011 sytuacja finansowa pozwanej spółki była dobra. W pierwszych siedmiu miesiącach 2012 r. uległa dalszej poprawie. Od kilku lat spółka nie utraciła płynności finansowej, a swoje zobowiązania reguluje terminowo.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w 2011 r. wyniosło 4 012,39 zł.

W dniu 21 grudnia 2012 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło między innymi uchwały:

1. (...) w sprawie przyznania i ustalenia wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej o treści:

(...) Na podstawie art. 392 § 1 k.s.h. oraz (...) statutu spółki Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia przyznać członkom Rady Nadzorczej wynagrodzenie wypłacane przez spółkę na okres trwania kadencji, począwszy od stycznia 2013 r., w poniższej wysokości:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 8 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej – 6 000 zł brutto miesięcznie,
- dla Sekretarza Rady Nadzorczej – 5 000 zł brutto miesięcznie,
- dla pozostałych członków Rady Nadzorczej – 1 000 zł brutto miesięcznie,

(...)Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej będzie finansowane z przychodów z operacyjnej działalności spółki i będzie wypłacane do 25 dnia każdego miesiąca.

2. nr (...) w sprawie przyznania i ustalenia wysokości dodatkowego wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej delegowanych do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych o treści:

(...) Na podstawie art. 390 § 3 k.s.h. oraz (...) statutu spółki Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia przyznać członkom Rady Nadzorczej delegowanym do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych wynagrodzenie wypłacane przez spółkę na okres trwania kadencji począwszy od stycznia 2013 roku w wysokości 1 000 zł brutto miesięcznie,

(...). Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej będzie finansowane z przychodów z operacyjnej działalności spółki i będzie wypłacane do 25 dnia każdego miesiąca.

3. nr(...) w sprawie uchylenia uchwał nr(...) i nr(...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 marca 2012 r. o treści:

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchyla uchwały nr (...) i nr (...)Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 marca 2012 r.

Uzasadniając potrzebę głosowania nad uchwałą nr (...) przewodniczący Zgromadzenia stwierdził, że zgodnie z prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Lublinie nie było wypłacane wynagrodzenie członkom Rady Nadzorczej oraz że w związku z kryzysem gospodarczym akcjonariusz M. (...) zgłosił propozycję zmniejszenia wynagrodzenia dla członków Rady. Uzasadniając potrzebę przyjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały nr (...) przewodniczący stwierdził, że wynika ona

z powzięcia uchwały nr (...) Uchwałę nr (...) podjęto w głosowaniach, w których oddano 13 710 ważnych głosów, stanowiących 99,348% kapitału zakładowego. Oddano 6 998 głosów „za” i 6 712 głosów „przeciw”, przy braku głosów wstrzymujących się. Przedstawiciel akcjonariuszy R. (...) (...) i Browary (...) oświadczył, że głosował przeciwko uchwale i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. W głosowaniu nad uchwałą nr (...) wzięło udział 13 710 głosów. Uchwałę powzięto 6 998. głosami „za” i przy 6 712. głosach „wstrzymujących się”.

Świadkowie W. R., J. K. oraz B. O. nie stawili się na rozprawie w dniu 14 maja i 24 września 2013r., a Sąd uznał nieobecność świadków za nieusprawiedliwioną. Pełnomocnik pozwanego cofnął wnioski dowodowe dotyczące przeprowadzenia dowodów z zeznań tych świadków. Nie mniej jednak Sąd ocenił, że nieusprawiedliwione niestawiennictwo tych świadków – członków Rady Nadzorczej, zobowiązanych także do reprezentowania interesów pozwanej spółki, jest przejawem zarówno lekceważenia Sądu, jak też potwierdzeniem braku zaangażowania tych członków Rady w sprawę pozwanej spółki (art. 232 § 2 k.p.c.).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka T. G. dotyczące sytuacji finansowej spółki w roku obrotowym 2011 oraz w pierwszych siedmiu miesiącach 2012 roku, w takim zakresie w jakim poczynił ustalenia faktyczne odwołujące się do tych zeznań. W części dotyczącej roku 2011 są one zgodne z dokumentacją finansową złożoną do akt sprawy. Nie ma też żadnych podstaw do kwestionowania zeznań świadka w zakresie sytuacji ekonomicznej spółki w okresie od stycznia do końca lipca 2012 r. Świadek z racji zajmowanego stanowiska ma bowiem na co dzień do czynienia z oceną sytuacji finansowej i na bieżąco śledzi wydarzenia ekonomiczne. W pozostałym zakresie zeznania świadka nie są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka P. D. w tej części, w której zeznał, że dokumentacja finansowa spółki za rok 2010, przedstawiona na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 19 marca 2012 r. była kompletna. Świadek we wszystkich kwestiach zeznawał bardzo ogólnikowo, nie pamiętał szczegółów. Jest to zupełnie naturalne w sytuacji, gdy świadek zajmuje stanowiska w radach nadzorczych wielu firm,

w których corocznie powtarzają się głosowania nad takimi samymi kwestiami, gdy także praca zawodowa w dziedzinie sprzedaży i zakupów firm wymaga poświęcenia znacznej ilości czasu, badania dokumentacji rachunkowej i jest stresująca. Trudno zatem wymagać by świadek pamiętał wszystko z dużą dokładnością. Trudno zatem przyjąć za pewnik tak kategoryczne stwierdzenie, że dokumentacja finansowa w tym przypadku była kompletna. Nadto zeznania w tej części pozostają w sprzeczności

z zeznaniami świadków M. S. i T. K., które Sąd ocenił jako wiarygodne oraz z dowodem w postaci protokołu z posiedzenia Rady Nadzorczej. Z protokołu wynika, że zgłaszana zastrzeżenia co do kompletności dokumentacji oraz zbyt późnego jej przedłożenia członkom Rady. Jest to podstawą do wniosku o uniemożliwieniu zapoznania się z dokumentacją co najmniej przez świadków M. S. i T. K..

Sąd uznał za niemiarodajne zeznania świadka P. D. w części, w której świadek porównywał wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w spółce (...) z wynagrodzeniami członków rad nadzorczych innych spółek, do których został powołany. Zeznania są bardzo ogólnikowe, poza wskazaniem kwot wynagrodzeń świadek nie wskazał, w jakiej kondycji finansowej są firmy, które wziął pod uwagę, jakie osiągają obroty i zyski, jakie są ich perspektywy. Świadek przyznał też, że nie zna kwot wynagrodzeń innych członków rad nadzorczych w tych spółkach. Tymczasem w niniejszym sporze oprócz wysokości wynagrodzeń istotna jest dysproporcja w ich określeniu. Świadek odpowiadając na pytania pełnomocnika pozwanego przyznał, że nie potrafi się wypowiedzieć w tej kwestii. Zatem zeznania w tym zakresie nie mają mocy dowodowej.

W pozostałym zakresie zeznania świadka Sąd uznał za wiarygodne.

Zeznania świadków M. S. oraz T. K. Sąd uznał za wiarygodne. Są one logiczne, spójne, zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Odpowiadają też dowodom z dokumentów, a w szczególności protokołu posiedzenia Rady Nadzorczej z dnia 19 marca 2012 r., protokołu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 marca 2012 r., pisma świadka T. K. z dnia 29 lutego 2012 r. skierowanego do spółki.

Sąd za wiarygodne uznał dowody z dokumentów urzędowych i prywatnych, a także kopii dokumentów przytoczonych w uzasadnieniu. Nie budziły one bowiem wątpliwości Sądu i nie były przez strony kwestionowane.

Dowody w pozostałym zakresie Sąd uznał za nieistotne dla rozpoznania sprawy.

Powództwo jest zasadne w zakresie żądania uchylecia zaskarżonych uchwał.

Stosownie do art. 422 § 1 k.s.h. uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Powód uczestniczył w Walnym Zgromadzeniu poprzez umocowanego przedstawiciela, który głosował przeciwko każdej z zaskarżonych uchwał,

a po powzięciu każdej z tych uchwał zażądał zaprotokołowania sprzeciwów. Powód jest zatem legitymowany czynnie do zaskarżenia każdej uchwał w drodze powództwa o jej uchylenie (art. 422 § 2 pkt 2 k.s.h.).

W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do kwestii, czy wobec powzięcia w dniu 21 grudnia 2012 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwały nr (...) w sprawie uchylenia uchwały nr (...) i nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 marca 2012 r., uchwały nr (...) oraz (...) istnieją.

Na tak postawione pytanie Sąd opowiedział pozytywnie. Uchwały te z chwilą ich wejścia w życie z mocą obowiązującą od dnia rozpoczęcia kadencji nowo powołanych członków Rady Nadzorczej, aż do dnia odmiennego uregulowania kwestii wynagrodzeń członków Rady uchwałami nr (...) i (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 grudnia 2012 r. obowiązywały i wywoływały skutki prawne wobec wymienionych w nich osób – członków Rady Nadzorczej. Osoby te nabyły roszczenia o wypłatę wynagrodzeń odpowiednio w częściach z 25. dniem każdego miesiąca kalendarzowego. Zatem utrata mocy obowiązującej tych uchwał z mocą wsteczną mogłaby jedynie nastąpić w przypadku uchylenia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub groźby, bądź też w przypadku stwierdzenia przez sąd nieważności uchwał. Uchwała nr (...) z dnia 21 grudnia 2012 r. może mieć charakter jedynie derogacyjny i odnosić się wyłącznie do okresu od wejścia w życie uchwał nr (...) i (...) (1 stycznia 2013 r.). Jednakże powzięcie uchwały nr (...) należało uznać za zbędne w sytuacji, gdy skutek uchylenia w części poprzednich uchwał osiągnięto poprzez nowe uregulowanie tych samych kwestii. W ocenie Sądu pozwany – poprzez powzięcie przez Walne Zgromadzenie powołanej uchwały nr (...) - zmierzał w istocie do pozbawienia Sądu możliwości oceny dwóch z zaskarżonych uchwał.

Podobnie trudności stawiane przez pozwaną spółkę w udostępnieniu odpisów i kopii protokołu z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 marca 2012 r. stanowią próbę uniemożliwienia, bądź co najmniej utrudnienia zaskarżenia uchwał przez powoda, a to wobec krótkiego terminu na zgłoszenie powództwa.

Zaskarżone uchwały naruszają dobre obyczaje.

Przede wszystkim różnicowanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej nie zostało dostatecznie uzasadnione. Po przedstawieniu na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 26 marca 2012 r. projektów uchwał i złożeniu przez przedstawiciela akcjonariusza R. U. oświadczenia w tym zakresie przewodniczący obradom oświadczył, że wysokość wynagrodzenia zaproponowanego dla członków Rady Nadzorczej w przedstawionych przez niego projektach uchwał odpowiada kwalifikacjom i kompetencjom członków Rady oraz stanowić ma właściwą motywację dla jak najlepszego pełnienia funkcji, a sytuacja finansowa spółki pozwala na przyznanie im wynagrodzenia w proponowanej

wysokości. W konsekwencji nasuwać się musi wniosek o znaczącej dysproporcji w zakresie kwalifikacji i kompetencji poszczególnych członków Rady. Także o motywującym wynagrodzeniu w wysokości 100 zł miesięcznie brutto. Akcjonariusze nie zostali zapoznani z kompetencjami i kwalifikacjami poszczególnych członków Rady i w toku sprawy taka analiza porównawcza przedstawiona nie została. Zatem czynniki te nie decydowały o określeniu wysokości wynagrodzeń. Wziąwszy pod uwagę nadto okoliczność, że określenie wynagrodzeń poszczególnych członków Rady Nadzorczej nastąpiło już po jej ukonstytuowaniu się, to wskazuje to, że wynagrodzenie uzależnione zostało przy uwzględnieniu także tego, przez kogo powołani zostali poszczególni członkowie Rady. Do prezydium Rady weszły bowiem wyłącznie osoby powołane przez akcjonariuszy M. (...) i M. T.. Natomiast żaden z członków Rady wybranych przez akcjonariuszy z pierwszej grupy (R. (...)(...) Browary (...) oraz M. Y.) nie został powołany do prezydium.

Obie z zaskarżonych uchwał w sposób znaczący różnicują wynagrodzenie dla członków prezydium Rady oraz pozostałych członków Rady. W przypadku uchwały nr (...) dysproporcje w wynagrodzeniach kształtują się w zakresach od 1:25 do 1:15. W uchwale nr (...) dysproporcje kształtują się w przedziale od 1:25 do 1:10. Różnice w zakresie kompetencji wynikające z ustawy oraz regulaminu Rady, tak znacznych różnic w wynagrodzeniu uzasadnić żadną miarą nie mogą.

Wynagrodzenie w wysokości 125 000 zł miesięcznie stanowi aż 31. krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w 2011 r. Kwota 5 000 zł niewiele to przeciętne wynagrodzenie przekracza, zaś kwota 1 000 zł jest już czterokrotnie mniejsza od przeciętnego wynagrodzenia. Trudno przyjąć by kompetencje, doświadczenie oraz rola członków Rady zasługiwała na tak niskie w stosunku do tego przeciętnego wynagrodzenia uznanie, przy równoczesnym bardzo wysokim wynagrodzeniu dla pozostałych członków Rady.

Nie może też umknąć w tej ocenie okoliczność, że koszty wynagrodzeń dla osób powołanych do Rady Nadzorczej przez akcjonariusza grupy drugiej oraz M. T. stanowią prawie 10% zysku spółki w roku obrotowym 2010. Są zatem znaczne nawet dla laika, powiększają bowiem koszty działalności w sposób niczym nieuzasadniony w czasach, gdy konkurencyjna walka na rynku wymaga obniżania kosztów. Znaczące jest porównanie w tym zakresie do kosztów poniesionych na te cele przez Grupę (...) S.A. Koszty te stanowiły 0,26% zysku netto tej spółki.

W ocenie Sądu nie może też umknąć okoliczność, iż wynagrodzenia ukształtowane uchwałą nr (...) z dnia 26 marca 2012 r. są de facto dedykowane imiennie. Uchwała podjęta została już po ukonstytuowaniu się Rady, a objęty uchwałą nr (...) miesięczny okres bliski jest dacie podjęcia uchwały. Najwyższe wynagrodzenia przewidziane w tej uchwale dla osób zasiadających w prezydium Rady określone są za okres miniony, co dawało gwarancję, że wynagrodzenia trafią wyłącznie do tych osób, bez względu na późniejsze ewentualne zmiany w składzie (...). Trudno znaleźć inne racjonalne uzasadnienie dla powzięcia uchwały nr (...) przewidującej niższe kwoty wynagrodzeń na okres przyszły. Nie uległy bowiem zmianie ani kompetencje, ani doświadczenie członków Rady, ani też sytuacja finansowa spółki.

Sprzeczne z dobrymi obyczajami jest przyznanie wynagrodzenia w kwocie 100 zł dla członków Rady delegowanych do stałego, indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych. Jest to kwota ponad 40. krotnie niższa od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w 2011 r. Jest to zatem kwota symboliczna, w żaden sposób nie spełniająca kryterium wynagrodzenia za pełnienie stałych czynności nadzorczych w spółce tej wielkości i działającej w tej branży, co pozwana spółka. Kwota 100 zł, to kwota tygodniowego kieszonkowego dla nastolatka w średniozamożnej rodzinie. W żadnym razie motywująco nie może wpływać na pracę.

W efekcie powzięcia w dniu 26 marca 2012 r. wszystkich trzech uchwał dwie osoby delegowane przez Radę do stałego pełnienia czynności nadzorczych otrzymywały różną wysokość wynagrodzenia za praktycznie takie same czynności. R. E. w okresie od 28 października 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. otrzymywał miesięcznie łączne wynagrodzenie brutto w kwocie 5 100 zł, a później od kwietnia 2012 r. 1 100 zł. Tymczasem W. R., jako wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej otrzymywał łączne miesięczne wynagrodzenie w analogicznych okresach w wysokościach odpowiednio 75 100 zł i 15

100 zł. Przy tej ocenie Sąd podniósł też, iż wynagrodzenia W. R. ustalone uchwałami nr (...) i (...) zostały podjęte przez samego W. R., jako dyrektora akcjonariusza większościowego M. (...)

Podjęcie w dniu 21 grudnia 2012 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwał nr (...) i (...) wprowadzających od stycznia 2013 r. nowe stawki wynagrodzeń w istocie potwierdza oceny Sądu co do nieuzasadnionych i rażących różnic w dysproporcji wynagrodzeń. Nowe regulacje dysproporcje te zmniejszają pomimo tego, że sytuacja ekonomiczna pozwanej spółki w roku 2012 uległa dalszej poprawie, a w Radzie Nadzorczej zasiadają na tych samych stanowiskach te same osoby.

Sąd nie podzielił stanowiska pełnomocnika powoda, że zaskarżone uchwały spowodowały zmarginalizowanie roli członków Rady Nadzorczej wybranych przez pierwszą grupę akcjonariuszy. Uprawnienia tych osób, jako członków Rady pozostały bowiem niezmienione, ale w przyszłości powód może mieć trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do Rady, skoro wynagrodzenie członków Rady wybranych głosami między innymi tego akcjonariusza, pozostaje w rażącej dysproporcji do wynagrodzeń pozostałych członków Rady Nadzorczej.

Zaskarżone uchwały naruszają – wynikający z art. 3 k.s.h.

– obowiązek lojalnego współdziałania zmierzającego do osiągnięcia wspólnego celu, a zatem należy uznać je za sprzeczne z dobrymi obyczajami i za godzące w interesy spółki. Zaskarżone uchwały w sposób oczywisty godzą też w „interesy wspólnika”.

W złożonej apelacji pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1) naruszenie art. 422 § 1 ksh poprzez bezzasadne przyjęcie, że uchwały Nr (...) i (...) powzięte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej Spółki w dniu 26.03.2012r. naruszają dobre obyczaje, godzą w interes Spółki i „interesy wspólnika”;

2) naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych polegające na błędnym uznaniu, iż w/w uchwały Nr (...) istniały w chwili orzekania w niniejszej sprawie oraz, że podjęcie uchwały Nr (...) przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej Spółki w dniu 21.12.2012r. zmierzały do pozbawienia Sądu możliwości oceny zaskarżonych uchwał Nr (...) z dnia 26.03.2012r.

Wniósł o jego zmianę i oddalenie powództwa w całości ewentualnie oddalenie powództwa co do uchwały Nr (...) i umorzenie postępowania przed Sądem I instancji jako bezprzedmiotowego co do uchwał Nr (...) lub też uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego oraz dopuszczenie dowodów z dokumentów załączonych do tej odpowiedzi, na okoliczności w niej wskazane.

W piśmie procesowym z dnia 8.04.2014r. powód wniósł o dopuszczenie dowodu z dwóch kolejnych dokumentów (certyfikatów akcji) na okoliczność posiadania przez W. R. akcji Spółki (...) z siedzibą na Cyprze.

Sąd Apelacyjny dopuścił te dowody, także z urzędu, gdyż wprawdzie dotychczasowe dowody były wystarczające do oddalenia apelacji, a te stanowią jedynie rozwinięcie twierdzeń przedstawionych w pozwie, ale wobec gołosłownych zarzutów apelacji, po stronie powoda powstała potrzeba ich powołania (dowody zgłoszone w odpowiedzi na apelację) i gdy takie powołanie stało się możliwe (dowody z pisma procesowego z dnia 8.04.2014r.), bowiem przepisy o prekluzji dowodowej nie mogą być stosowane w sposób formalistyczny kosztem możliwości merytorycznego rozpoznania sprawy (por. też § 3 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5.11.2009r., I CSK 158/09, LEX nr 526875).

Dodać należy, że pozew w sprawie niniejszej wpłynął do Sądu przed dniem 3.05.2012r. (dnia 27.04.2012r.) i dlatego w sprawie miały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego obowiązujące przed dniem 3.05.2012r.,

a zgłoszony przez pełnomocnika pozwanego na rozprawie apelacyjnej wnioski o jej odroczenie nie miał żadnego uzasadnienia (por. art. 156 w zw. z art. 391 § 1 kpc) i był też wewnętrznie sprzeczny (vide k. 1550 i 1551).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Podniesione w apelacji zarzuty są bezpodstawne i nie mogą prowadzić do podważenia zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny podziela wszystkie ustalenia i wnioski Sądu I instancji i uznaje je za własne.

Zaczynając od zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych tj. błędne uznanie, że uchwały Nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółki z dnia 26.03.2012r. istniały w chwili orzekania w niniejszej sprawie, należy stwierdzić, iż jest on bezpodstawny już dlatego, że nie jest to okoliczność faktyczna lecz prawna, a jest niesporne, iż takie uchwały na tym Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 26.03.2012r. zostały podjęte.

Słusznie podkreślił Sąd I instancji, że uchwały te z chwilą wejścia ich w życie obowiązywały i wywoływały skutki prawne wobec wymienionych w nich osób, aż do dnia odmiennego uregulowania tych kwestii (wynagrodzeń wymienionych w nich osób) mocą „nowej” uchwały lub poprzez ich uchylenie.

Uchwała Nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółki z dnia 21.12.2012r. uchylająca w/w uchwały Nr (...) z dnia 26.03.2012r. nie miała mocy wstecznej, gdyż jest niesporne, że w swej treści nie zawiera takiego stwierdzenia i nie mogła mieć takiego skutku wstecznego, gdyż taki skutek wsteczny wchodzi w grę tylko w razie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub groźby bądź w przypadku uchylenia względnie stwierdzenia nieważności uchwał przez Sąd.

Sąd I instancji słusznie wskazał też, że z 25 dniem każdego miesiąca kalendarzowego (vide treść w/w uchwał Nr (...)) wymienione w nich osoby nabyły roszczenia o wypłatę wskazanych w nich wynagrodzeń, a zatem i to musi oznaczać, iż w myśl konstytucyjnej zasady ochrony praw nabytych nie było możliwe „wsteczne” uchylenie tych uchwał (por. odpowiednio orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczące uchwał walnego zgromadzenia Spółdzielni: wyrok z dnia 14.11.1996r., I CKN 22/96, Prok. i Pr – wkł. 197/2/34, wyrok z dnia 12.12.1997r., III CKN 294/97, OSNC 1998, z. 7-8, poz. 113 i wyrok z dnia 29.11.2001r., V CKN 532/00, LEX nr 52759).

Bezpodstawny jest też zarzut apelacji naruszenia przez Sąd I instancji art. 422 § 1 ksh, gdyż tenże Sąd prawidłowo ustalił, że zaskarżone uchwały są sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzą w interes pozwanej Spółki, a dodatkowo mają też na celu pokrzywdzenie akcjonariusza (powoda). Wbrew twierdzeniu apelacji Sąd I instancji wykazał, że zachodzą dwie kumulatywne przesłanki wymienione w tym przepisie tj. iż zaskarżone uchwały są sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzą też w interes pozwanej Spółki, co było wystarczające do uwzględnienia powództwa, a dodatkowo wskazał, że mają one też na celu pokrzywdzenie akcjonariusza tej Spółki (powoda). Apelacja powołuje się na ostatnie dwa ogólne stwierdzenia (zdania) uzasadnienia zaskarżonego wyroku, że „zaskarżone uchwały naruszają – wynikający z art. 3 ksh – obowiązek lojalnego współdziałania zmierzającego do osiągnięcia wspólnego celu, a zatem należy znać je za sprzeczne z dobrymi obyczajami i za godzące w interes spółki. Zaskarżone uchwały w sposób oczywisty godzą też w „interes współnika”, a pomija wcześniejsze fragmenty tego uzasadnienia (ustalenia tego Sądu), które taką konstatację potwierdzają.

Sprzeczność zaskarżonych uchwał z dobrymi obyczajami jest oczywista i została należycie wykazana przez Sąd I instancji, a podważanie tegoż przez skarżącego sprowadza się wyłącznie do ogólnikowej polemiki

i przedstawienia własnego stanowiska, zaś kwestionowanie ustalenia, że zróżnicowanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej nie zostało uzasadnione jest całkowicie bezpodstawne i gołosłowne.

Przypomnieć należy, że sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami o której mowa w art. 422 § 1 ksh występuje wówczas, gdy w obrocie handlowym może być ona uznana za nieetyczną w świetle tradycyjnie rozumianej uczciwości kupieckiej, sprzeczną z normami moralnymi i obyczajowymi, godzącą w poczucie przyzwoitości tj. sprzeczną z zasadami współżycia społecznego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2008r., III CSK 100/08, OSNC-ZD 2009r, poz. 30 i uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20.12.2012r., III CZP 84/12, OSNC 2013, z. 7-8, poz. 83).

Sąd I instancji słusznie podkreślił, że sprzeczność zaskarżonych uchwał z dobrymi obyczajami wynika przede wszystkim z tego, że ustalały one rażąco wygórowane wynagrodzenie tym spośród członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani w jej skład głosami akcjonariusza większościowego (byli powiązani z tym akcjonariuszem) i rażąco niskie (bądź wręcz symboliczne) wynagrodzenie tym członkom Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani w jej skład głosami akcjonariuszy mniejszościowych, a było to jedyne kryterium takiego rażącego zróżnicowania wynagrodzeń.

Rada Nadzorcza działa zaś kolegialnie, a dodatkowe obowiązki jej „prezydium” sprowadzają się w istocie tylko do obowiązków „organizacyjno – sekretarskich”.

Dodać należy, że powód wskazywał w toku postępowania, iż jedną z osób, które otrzymały rażąco wygórowane wynagrodzenie był W. R., dyrektor M. (...), i z załączonych do pisma procesowego powoda z dnia 8.04.2014r. dwóch certyfikatów akcji wynika, że jest on nie tylko dyrektorem, ale i akcjonariuszem M. (...) posiadającym 2000 (spośród 5000) akcji tej spółki (k. 1540 – 1546).

Apelacja nie neguje prawidłowych ustaleń Sądu I instancji, że pozwany nie wykazał aby to zróżnicowanie miało związek z wyższymi kwalifikacjami, kompetencjami i miało spełniać funkcję motywacyjną, co gołosłownie pozwany wcześniej podnosił, a załączonymi do odpowiedzi powoda na apelację pozwanego dokumentami powód wykazał (choć nie musiał), iż to jego kandydaci mieli wysokie kwalifikacje oraz, że w 2012r. odbyły się tylko dwa posiedzenia Rady Nadzorczej.

Słusznie podnosi więc powód w odpowiedzi na apelację pozwanego, że jedynym wytłumaczeniem dla takiej decyzji była chęć M. dokonania – kosztem Spółki i ze szkodą dla pozostałych akcjonariuszy – znacznego przysporzenia majątkowego na rzecz jednego z dyrektorów M. oraz innych osób powiązanych z tym większościowym akcjonariuszem. Stanowi to rażące naruszenie dobrych obyczajów, a w tym zasady lojalnego postępowania. Co do tej przesłanki Sąd I instancji słusznie dodał na zakończenie, że podjęcie w dniu 21.12.2012r. (dziewięć miesięcy później), przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej Spółki uchwał Nr 4 i 5 wprowadzających od stycznia 2013r. nowe stawki tych wynagrodzeń potwierdza wskazaną wyższą ocenę tego Sądu co do nieuzasadnionych i rażących różnic w dysproporcji wynagrodzeń, gdyż nowe regulacje te dysproporcje radykalnie zmniejszają, a w Radzie Nadzorczej zasiadają na tych samych stanowiskach te same osoby.

Zaskarżone uchwały są więc nieetyczne, godzą w poczucie przyzwoitości i są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (zasadami uczciwości, lojalności i sprawiedliwości).

Wbrew gołosłownemu twierdzeniu apelacji Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że zaskarżone uchwały godzą też w interes pozwanej Spółki oraz mają na celu pokrzywdzenie akcjonariusza (powoda), z tym że – jak wyżej wskazano – wystarczające jest tutaj istnienie jednej z tych przesłanek.

Nie jest sporne ustalenie Sądu I instancji, że koszty wynagrodzeń dla osób powołanych do Rady Nadzorczej przez akcjonariusza większościowego (powiązanych z nim) wynoszą aż 9,12 % zysku pozwanej Spółki w roku obrotowym 2010. Są to zatem bardzo znaczne koszty, a przez to znacznie powiększają one koszty działalności pozwanej Spółki i jednocześnie zmniejszają jej zysk oraz ograniczają możliwości rozwojowe Spółki. Znaczące jest tutaj niesporne

porównanie tych kosztów z takimi kosztami poniesionymi przez grupę (...) SA, które stanowiły zaledwie 0,26 % zysku netto tej Spółki (35 razy niższe).

Wbrew gołosłownemu twierdzeniu apelacji z załączonych do odpowiedzi powoda na apelację pozwanego sprawozdania finansowego pozwanej Spółki za 2012r. i opinii biegłego rewidenta wynika, że w pozwanej Spółce rośnie zysk ze sprzedaży, ale zysk netto sukcesywnie i radykalnie maleje tj. z kwoty 6.784.267,03 złote (2011r.) do kwoty 3.220.048,81 złotych (2012r.). Niewątpliwie na spadek zysku pozwanej Spółki wpływ mają wskazane wyżej ogromne koszty wynagrodzeń przyznanych przez Spółkę

– decyzją akcjonariusza większościowego – powiązanych z tym akcjonariuszem członkom Rady Nadzorczej.

W orzecznictwie i doktrynie jest utrwalone stanowisko, że takie uchwały (przyznające rażąco wygórowane i niczym nieuzasadnione wynagrodzenia członkom organów spółki, które znacznie zwiększają koszty jej działalności i jednocześnie zmniejszają jej zysk oraz ograniczają możliwość jego przeznaczenia na rozwój spółki) zarówno godzą w interes spółki jak i mają na celu pokrzywdzenie akcjonariusza (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16.04.2004r., I CSK 537/03, OSNC 2004r., z. 12, poz. 204 i uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5.11.2009r., I CSK 158/09, OSNC 2010r., z. 4 poz. 63 oraz A. Kidyba: Komentarz aktualizowany do art. 422 Kodeksu spółek handlowych, LEX i J. Bieniak i inni: Kodeks Spółek handlowych, Komentarz do art. 422 ksh, Legalis).

Dodać należy, że rażące dysproporcje w wysokości wynagrodzeń w zależności od tego z kim osoba ta jest „powiązana” (czyimi głosami została wybrana) mogą też negatywnie oddziaływać na funkcjonowanie pozwanej Spółki tj. powodować konflikt wewnątrz tego organu (Rady Nadzorczej), a co za tym idzie uniemożliwiać jego prawidłowe funkcjonowanie, co niewątpliwie godzi w interes pozwanej Spółki. Z kolei słusznie wskazał też Sąd I instancji, że skoro wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej wybranych głosami akcjonariuszy mniejszościowych

(w tym przez powoda) pozostaje w rażącej dysproporcji do wynagrodzeń pozostałych członków Rady Nadzorczej to w przyszłości powód może mieć trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do Rady Nadzorczej

i na tym również polega pokrzywdzenie powoda, gdyż pokrzywdzenie akcjonariusza spółki akcyjnej w rozumieniu art. 422 § 1 ksh może nastąpić także w sferze jego interesów pozamajątkowych związanych

z funkcjonowaniem spółki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.06.2010r., III CSK 290/09, OSNC – ZD 2011/1/10).

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 kpc oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 21 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013r., poz. 461), które stanowią wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 75 % stawki minimalnej.

22.04.2014r.

ZG/dk